

Opties om verder te verduurzamen

Wil je wel verduurzamen, maar weet je niet wat je kunt doen? Zie dan de onderstaande lijst!

A. Voor beginners

- 71 tips om energie te besparen
- Top 40 van zinvolle maatregelen
- Stappenplan woning verduurzamen

B. Maatwerkadvies en plan maken

- Stappenplan woning verduurzamen
- HOOM-energieadvies
- Warmtecamera
- Maatwerkadvies van Erfgoed Leiden
- Kosten schatten
- Offertes opvragen

C. Informatie verzamelen

- Websites
- Maatwerkadviezen uit onze wijk
- Nieuwsbrieven
- 52 weken duurzaam
- Lezen?

D. Huidige situatie in kaart brengen

- Vragenlijst voetafdruk
- Checklist/enquête

E. Samen met/voor anderen

- Huiskamerbijeenkomst
- Burengroepje vormen
- Op bezoek bij wijkgenoten
- Straatcoördinator worden
- Wijkgroep warmtepomp/'van gas af'

F. Enkele concrete maatregelen

- Isolatie
- Ventilatie
- Zonnepanelen
- Hybride warmtepomp

G. Voor gevorderden

- Maatwerkadvies van Erfgoed Leiden
- Offertes leveranciers opvragen
- Warmtebehoefteberekening
- Warmteverliesberekening
- Plan maken
- Professioneel begeleidingsbedrijf
- Architect
- Subsidies
- Duurzaamheidslening

A. VOOR BEGINNERS

1. 71 tips om energie te besparen

Speciaal voor gemeente Leiden zijn er 71 tips verzameld om energie te besparen; zie:

<https://www.gagoed.nl/071-goed-tips/>

Voorbeelden van tips zijn: verwarming alleen de ruimtes waar je bent; breng radiatorfolie aan; hang de helft van je wasgoed buiten op (i.p.v. in de droger); vervang gloeilampen door LED-lampen.

2. Top 40 van zinvolle maatregelen

Vul de checklist/vragenlijst in met de top 40 van zinvolle maatregelen. Kijk wat jij nog kunt verduurzamen.

(De checklist is o.a. te vinden op www.profburgwijk.nl/c/duurzaamwijzer)

3. Stappenplan woning verduurzamen

Sinds kort kun je ook een 'maatwerk-advies' krijgen door een aantal gegevens over je woning

in te vullen via de website www.duurzaambouwloket.nl

Vul zo nodig als gemeente 'Leiden' in, en klik op 'Online maatwerkadvies – Stappenplan gericht op jouw woning'.

Voor veel bewoners is dit een goede eerste stap.

**Online maatwerkadvies -
Stappenplan gericht op jouw
woning**

Check het hier

maarten stoffers, maart 2022

B. MAATWERKADVIES EN PLAN MAKEN

4. Stappenplan woning verduurzamen

Voor een maatwerkadvies kun je ook goed optie 3 gebruiken, die hierboven staat beschreven.

5. HOOM-energieadvies

Voor een globaal, onafhankelijk advies om je woning te verduurzamen kun je een energiecoach-gesprek aanvragen via www.energiekleiden.nl/energiecoaches. Daarbij wordt vaak gebruik gemaakt van het HOOM-dossier. Dit is vooral geschikt voor mensen die handig zijn met computers, een plan willen maken en/of hun gegevens willen slaan.

6. Warmtecamera

Je kunt een warmtecamera lenen om (zelf) warmtelekken op te sporen. Je kunt kiezen of je dit voor alleen je eigen woning wilt, of samen met meerdere burens.

7. Maatwerkadvies van Erfgoed Leiden

Bij Vera Kuijpers van Erfgoed Leiden e.o. kan een maatwerkadvies worden opgevraagd voor woningen van vóór 1960 – althans als Vera het niet te druk heeft. Tel.: 071-5165574, email V.Kuijpers@Leiden.nl

8. Kosten schatten

Wil je de kosten schatten om je woning te verduurzamen? Er is een handige rekentool voor diverse woningtypen, waaronder voor een tussenwoning uit de jaren 30:

<https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/aardgasvrij-wonen/wat-kost-aardgasvrij-maken/#tussenwoning-1930>

Ook voor andere woningtypen kun je via deze link de rekentool vinden.

9. Offertes leveranciers opvragen

Voor concrete bedrijven voor specifieke maatregelen (bijv. spouwmuurisolatie, zonnepanelen, hybride warmtepomp) kun je terecht op www.duurzaambouwloket.nl/bedrijven. Hier staan aanbevolen bedrijven in de regio, gerangschikt op de afstand tussen jouw postcode en het bedrijf.

C. INFORMATIE VERZAMELEN

10. Websites

Informatie verzamelen via websites die voor Leidenaren beschikbaar zijn, zoals:

- De meest relevante informatie over het verduurzamen van je woning is te vinden op: www.DuurzaamBouwloket.nl. Hier staat ook het eerder genoemde stappenplan om je woning te verduurzamen, maar ook heel veel andere informatie.
- Voor 5 woningen uit de ProfBurgwijk is een uitgebreid maatwerkadvies gemaakt om te verduurzamen. Te vinden op: <https://www.duurzaambouwloket.nl/wijkaanpak-leiden>, stap 2: 'Maatwerkadviezen voorbeeldwoningen'.

- c. Tips vanuit onze eigen wijk staan op de speciale pagina van de website van onze wijkvereniging: www.profburgwijk.nl/c/duurzaamwijzer
- d. Voor specifieke informatie over o.a. beschermd stadsgezicht: www.DeGroeneGrachten.nl en www.erfgoedleiden.nl/bouwen/ik-wil-iets-aan-mijn-pand-doen/duurzaam-wonen en
- e. Voor heel veel algemene informatie over milieu en verduurzamen (niet alleen je woning): www.MilieuCentraal.nl en www.ledereendoetwat.nl.

11. Maatwerkadviezen uit onze wijk

Integrale maatwerkadviezen voor andere huizen uit onze wijk nalezen (= punt 3b): <https://www.duurzaambouwloket.nl/wijkaanpak-leiden>
 → 2. Maatwerkadviezen voorbeeldwoningen

12. Nieuwsbrieven

Er zijn m.n. twee relevante nieuwsbrieven voor bewoners van onze wijk:

- De nieuwsbrief van de Werkgroep Profburgwijk Duurzaam: opgeven via Maarten ProfBurgwijk@gagoed.nl of mail direct naar zon.pbw@gmail.com (Floris Wouterlood)
- De nieuwsbrief van alle wijkambassadeurs in Leiden samen; opgeven via <https://bit.ly/3IR1YMT>

13. 52 weken duurzaam

Een luchtige manier om informatie te krijgen over het verduurzamen van je woning en je leven: abonneer je op de wekelijkse mails van 52 weken duurzaam (www.52wekenduurzaam.nl). Dan krijg je elke maandag een mailtje met een kort filmpje en leuke infographics.

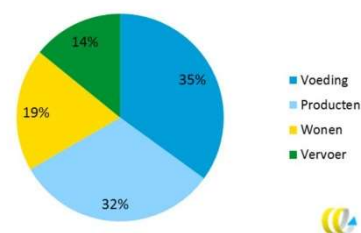
14. Lezen?

Interessante boeken over verduurzamen zijn o.a.:

- 'De start van de Energietransitie in uw eigen Woning – handboek voor eerst isoleren en erna een warmtepomp' van Jan Tessel: met veel informatie over het verduurzamen van woningen
- 'Een energieneutraal huis, het naadje van de kous', Theo van Lieshout: een uitgebreid, wat technisch handboek met veel informatie van een ervaringsdeskundige
- 'Verborgene impact' van Babette Porcelijn: over de totale milieu-impact die we als Nederlanders/consumenten hebben, en hoe je die kunt verkleinen
- 'Omarm de chaos' van Jan Rotmans: over de transitie waar we in zitten naar een duurzame, inclusieve samenleving.

Je kunt deze boeken lenen van wijkambassadeur Maarten.

Aandeel milieu-impact per sector

D. HUIDIGE SITUATIE IN KAART BRENGEN

15. Vragenlijst voetafdruk

Om te bepalen hoeveel 'milieuruimte' je nodig hebt kun je de vragenlijst invullen op www.mijnverborgenimpact.nl.

16. Checklist/enquête

Voor ideeën hoe je je huis (en de rest van je leven) kunt verduurzamen, kun je de checklist langslippen of de enquête (Top 40) invullen; zie: www.profburgwijk.nl/c/duurzaam

E. SAMEN MET/VOOR ANDEREN

17. Huiskamerbijeenkomst

Je kunt ook een huiskamerbijeenkomst organiseren met enkele burens. Zo kan het heel leuk én inzichtgevend zijn om met elkaar je gas- en elektra-verbruik te vergelijken, na te gaan hoeveel dat verschilt en die verschillen te verklaren en zo op ideeën te komen om energie te besparen

18. Burengroepje vormen

Als er in je straat of wijk meer bewoners zijn die concreet aan de slag willen met bepaalde maatregelen of ideeën, kun je een groepje vormen om er daadwerkelijk mee aan de slag te gaan. Het werkt motiverend om het samen te doen. - *Voorbeelden zijn: spouwmuren isoleren; zonnepanelen plaatsen; groen dak plaatsen; HR++ of triple glas plaatsen; regentonnen plaatsen; autodelen of samen elektrische deelauto aanschaffen.*

19. Op bezoek bij wijkgenoten

Voor enkele maatregelen hebben wijkgenoten aangegeven dat ze informatie willen geven aan bewoners die een dergelijke maatregel ook overwegen. Dit geldt o.a. voor: zonnepanelen, centrale ventilatie met warmteterugwinning en wandverwarming.

Tijdens de landelijke Duurzame Huizenroute kun je in heel Nederland, en ook in Leiden, bij mensen op bezoek die allerlei maatregelen al hebben getroffen.

20. Straatcoördinator worden

Ben je bereid of vind je het leuk om met burens contact te houden over verduurzamen? Dan kun je straatcoördinator worden. Daarbij is niets verplicht, maar is het voor ons als wijkambassadeurs handig als je (bijv. via een straat-app) relevante informatie door wilt spelen naar je burens. Of andersom, burens met vragen naar ons doorverwijst.

21. Wijkgroep warmtepomp/‘van het gas af’

Mogelijk wordt er een groepje gevormd van wijkbewoners die overwegen om ‘van het aardgas af te gaan’ en/of overwegen om een warmtepomp aan te schaffen. Binnen dit groepje kunnen taken worden verdeeld om zaken uit te zoeken zoals: soorten warmtepompen, mogelijkheden van buitenisolatie, subsidies, financiering/leningen, warmteverliesberekening, e.d. Doel is om elkaar te ondersteunen om te bepalen wat voor ieder afzonderlijk de beste oplossing is, en die oplossing ook daadwerkelijk uit te voeren.

Daarbij kunnen ook andere wijkbewoners worden uitgenodigd en bezocht die al van het gas af zijn (- dat zijn er steeds meer in onze wijk). Aanmelden bij Maarten Stoffers (tel. 06-50944291, email Profburgwijk@gagoed.nl)

F. ENKELE CONCRETE MAATREGELLEN

22. Isolatie

Eind 2021 is het Nationaal Isolatie-Programma (NIP) gestart. Meer informatie is te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/11/12/minister-ollongren-presenteert-nationaal-isolatieprogramma>

23. Ventilatie

Een belangrijke valkuil als je je woning gaat verduurzamen is dat je wel goed isoleert, maar dan niet extra gaat ventileren. Dan kun je vochtproblemen krijgen. Veel algemene informatie is o.a. te vinden op www.duurzaambouwloket.nl/maatregel/decentrale-balansventilatie-wtw incl. de antwoorden op veel gestelde vragen.

Twee informatieve filmpjes over ventilatie zijn te vinden op

www.youtube.com/watch?v=txwoxf7-rD0 en www.youtube.com/watch?v=fqvlSvYPYxo

24. Zonnepanelen

Overweeg je zonnepanelen te (laten) installeren? Ook hierover is veel informatie te vinden op de website van Duurzaam Bouwloket: www.duurzaambouwloket.nl/maatregel/zonnepanelen Incl. antwoorden op veel gestelde vragen.

25. Hybride warmtepomp

Is je huis tenminste redelijk goed geïsoleerd en wil je minder gas verbruiken, dan kan een hybride warmtepomp een goed idee zijn. Kijk voor meer informatie bijvoorbeeld op

www.duurzaambouwloket.nl/maatregel/warmtepompen

G. VOOR GEVORDERDEN

26. Maatwerkadvies van Erfgoed Leiden

Bij Vera Kuijpers van Erfgoed Leiden e.o. kan een maatwerkadvies worden opgevraagd voor woningen van vóór 1960 – althans als Vera het niet te druk heeft. Tel.: 071-5165574, email V.Kuijpers@Leiden.nl

27. Offertes leveranciers opvragen

Voor concrete bedrijven voor specifieke maatregelen (bijv. spouwmuurisolatie, zonnepanelen, hybride warmtepomp) kun je terecht op www.duurzaambouwloket.nl/bedrijven. Hier staan aanbevolen bedrijven in de regio, gerangschikt op de afstand tussen jouw postcode en het bedrijf.

28. Warmtebehoefteberekening

Op de website van Duurzaam Bouwloket kun je berekenen hoeveel warmte jouw woning ongeveer nodig heeft, en welke maatregelen je kunt (of moet) nemen om in de toekomst goed verwarmd te worden. Zie daarvoor: woningplanner.duurzaambouwloket.nl

29. Warmteverliesberekening

Voor nauwkeurig inzicht in warmteverlies van de woning kun je een warmteverliesberekening laten maken. Als je voldoende technisch bent (en handig met excel) kun je dit ook zelf globaal doen met een beschikbaar rekenprogramma. Voor nadere informatie: mail Profburgwijk@gagoed.nl (Maarten).

30. Plan maken

Op basis van de verzamelde informatie kun je zelf een plan maken om je woning (en je leven) verder te verduurzamen. Dit plan kun je voorleggen aan bijv. Duurzaam Bouwloket. Wellicht wil ook een energiecoach of leverancier met je meekijken.

31. Professioneel begeleidingsbedrijf

Als je het gestructureerd aan wilt pakken kun je een professioneel begeleidingsbedrijf (= ontzorgingsbedrijf) inschakelen om de hele verduurzaming te begeleiden.

Ontzorgingsbedrijven zijn o.a.:

- Thuisbaas: www.thuisbaas.nl (dit is een dochteronderneming van Urgenda)
- DuraDesign: www.duradesign.nl
- Powerly: www.powerly.nl : verbonden aan de hypotheektak van Nationale Nederlanden
- E-trias: www.etrias.nl:

Voor een overzicht van totaalbegeleiders, zie: <https://ontzorgingsaanbod.nl/database/> en filter op de meest relevante criteria

32. Architect

Bij wat ingewikkelder situaties, bijv. als er vochtproblemen kunnen ontstaan, kan het raadzaam zijn om een architect in te schakelen.

33. Subsidies

Een lijst van subsidies en andere financiële regelingen is o.a. te vinden op DBL: (....)

Daar staan de links naar alle subsidies op een rijtje, maar moet je zelf kiezen voor welke subsidie je in aanmerking denkt te komen. Als je dat niet weet kun je ook gebruik maken van een rekentool van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland):

<https://infographics.rvo.nl/isde-rekentool/> Voor subsidies van de ISDE moet je 2 maatregelen nemen. Bijv. spouwmuurisolatie én dakisolatie, een isolatiemaatregel én een warmtepomp.

34. Duurzaamheidslening

Een andere mogelijkheid om aan geld te komen is om een duurzaamheidslening af te sluiten. Daarbij betaal je 1,6% rente. Als je het geld investeert in bijvoorbeeld zonnepanelen, haal je een hoger 'rendement' over je geld dan wat je aan rente betaalt. Ook bij andere maatregelen kan het de moeite waard zijn om te investeren. Voor meer informatie, zie

<https://www.duurzaambouwloket.nl/subsidie-financieringsregeling/11>

Vragen?

Wil je ons nog iets vragen of wil je ons bereiken, dan kan dat via:

Wilma van Griethuizen   06-53139174

DuurzaamProfburgwijk@gmail.com

Maarten Stoffers   06-50944291

Profburgwijk@qaqed.nl

Voor professioneel advies kun je tijdens kantooruren altijd terecht bij de experts van Duurzaam Bouwloket, tel. 072-7433956.